

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. S. K. A.**
státní příslušnost: Irácká republika
toho času bytem H.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2019, č. j. OAM-828/ZA-ZA11-K09-2018

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto právo nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle §§ 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též „zákon o azylu“). Žalobce je státním příslušníkem

Irácké republiky, je arabské národnosti, vyznává islám (sunnita), je svobodný a bezdětný, jeho zdravotní stav je dobrý.

2. Žalobce označil rozhodnutí žalovaného za ryze formalistické a příliš tvrdé s ohledem na skutkové okolnosti věci. Primárně jeho námitky směřovaly proti neudělení doplňkové ochrany podle § 14a, § 14b zákona o azylu. Žalobce namítal, že do České republiky přijel, neboť v Iráku probíhá válečný ozbrojený konflikt, kdy z veřejně dostupných informačních zdrojů je známo, že v Iráku je situace v oblasti lidských práv velmi znepokojivá, dochází k popravám civilistů ve zkráceném řízení, k útokům na civilisty, kdy takto bylo zabito či zraněno již na 20 000 civilistů a podle odhadů OSN se nyní v Iráku nachází více než 3,3 milionu vnitřně vysídlených osob a až 10 milionů lidí může potřebovat humanitární pomoc. Žalobce podotkl, že sám v minulosti zažil útok na svého otce, kdy jeho otci a celé jeho rodině bylo vyhrožováno smrtí. Z těchto důvodů byli nuceni se narychlo odstěhovat z vlasti, neboť riziko setrvání v Iráku s ohledem na bezpečnostní situaci bylo příliš vysoké. Doklady, které žalobce předložil, jsou autentické, není pochyb o jejich pravdivosti. Rozhodnutí žalovaného je ryze formalistické a příliš tvrdé, nezohledňuje situaci, která žalobce donutila požádat v České republice o mezinárodní ochranu, neboť není záruka toho, že by po návratu do Iráku jemu či jeho rodině nevzniklo zcela reálné nebezpečí újmy na zdraví nebo dokonce nebezpečí smrti. Žalovaný tedy v tomto ohledu rozhodl čistě formálně bez zohlednění „lidské“ stránky věci. Žalobce proto navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě trval na správnosti vydaného rozhodnutí a plně na něj odkázal. Žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice označil za účelovou, neboť pravým motivem k podání jeho žádosti evidentně není obava o život z důvodů, o nichž se snažil správní orgán přesvědčit, ale pouze snaha žalobce legalizovat si svůj pracovní pobyt na území České republiky. Je zřejmé, že pokud by žalobci v zemi původu skutečně hrozilo pronásledování či nebezpečí vážné újmy (a nebyl k podání žádosti o mezinárodní ochranu veden zejména ekonomickými důvody), vyčkal by v Turecku, kde požádal o mezinárodní ochranu, na výsledek tamního azylového řízení. Žalobce odcestoval v roce 2018 z Turecka, kde pobývá rodina žalobce a kde žalobce byl účastníkem azylového řízení. Žalobce přitom přijel do České republiky kvůli možnosti uzavřít zde pracovní smlouvu s fotbalovým klubem, což žalovaný označil za jednoznačné potvrzení ekonomických motivů žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Na území České republiky pak žalobce podal svou žádost o mezinárodní ochranu až dne 27. 9. 2018, tedy tři týdny po příletu do České republiky a pouhé dva dny před koncem platnosti jeho víza. Žalovaný s odkazem na judikaturu poukázal na výjimečnost institutu azylu a uvedl, že jeho účelem není legalizace pobytu. Žalovaný dále uvedl, že ve svém rozhodnutí určitá bezpečnostní rizika v Irácké republice nezpochybňoval, třebaže nakonec dospěl k závěru, že v případě žalobce a jeho návratu do země původu neexistuje hrozba vážné újmy, jak je zakotvena v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Odkázal rovněž na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž v Irácké republice v současné době, po porážce organizace Islámský stát, neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu daného ustanovení zákona o azylu. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

4. Krajský soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], s tím, že skutkové novoty jsou přípustné v situaci, kdy mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, stanoví povinnost přihlížet k určitým skutečnostem kdykoliv v průběhu řízení. Jedná se tak v řízení o mezinárodní ochraně o nutnost respektování zásady *non-refoulement* [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011-131, či ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012-65, nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16; rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz; nálezy Ústavního soudu jsou dostupné na www.nalus.cz]. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění, což v této věci činí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).
6. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 27. 9. 2018 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. V žádosti uvedl, že jeho otec pracoval jako pilot u armády, spolupracoval s americkými vojenskými silami. Když začaly v Iráku působit teroristické milice, celou rodinu začaly pronásledovat, rodině se podařilo utéct. Při pohovoru před žalovaným dne 4. 10. 2018 žalobce uvedl, že se narodil v Bagdádu a žil tam do věku 9 let. Po pádu Saddáma Husajna se objevily různé organizace jako Al-Káida nebo Islámský stát. Žalobcův otec pracoval v armádě jako pilot, spolupracoval s Američany, kteří ho cvičili. Po cestě do práce otce pronásledovali autem. Byl si jistý, že se jedná o teroristy. Museli před nimi utéct, žili několik měsíců v Jordánsku v Ammánu, odkud otec dojížděl stále do Bagdádu do práce. To bylo v roce 2006. Pak se vrátili do Iráku a žili v Sulajmaníja až do odjezdu do Turecka. Žalobce při pohovoru předložil fotografie otcova vypáleného domu v Bagdádu z roku 2007. Poté, co žalobcova rodina odjela, pravděpodobně milice dům zapálili. Soused dům nafotil a poslal jim fotografie. Žalobce sdílel společnou domácnost s rodinou – s rodiči, dvěma bratry a jednou sestrou, žili v pronajatém bytě. V Jordánsku měli turistický pobyt. Jelikož v Jordánsku nemohli chodit do školy a chtěli žít na bezpečném místě v Iráku, jeli do Sulajmaníja, protože tam mohli chodit do školy. V Sulajmaníja byl Islámský stát a také tam byly potíže mezi Araby a Kurdy, bylo to čím dál víc nebezpečné. Konkrétní potíže jeho rodina neměla, ale byly tam všeobecné problémy. V té době bylo běžné, že ozbrojenci pronásledovali všechny vojáky, kteří spolupracovali s Američany. V Sulajmaníja žalobce chtěl pokračovat ve studiu, ale nemohl, protože nehovořil kurdsky.
7. V roce 2015 se tam bezpečnostní situace začala zhoršovat, žalobce osobně nikdy nebyl fyzicky ohrožen, jeho rodina přímo pronásledována nebyla, ale žalobce měl obavu, že k tomu dojde. Odcestovali proto do Turecka. Tam chtěli žít trvale, ale nebylo to možné, protože turecké úřady dávaly Iráčanům pouze turistický pobyt, který se po několika měsících prodlužoval. Protože na základě tohoto pobytu nemohli pracovat ani studovat,

museli opustit Turecko. Žalobce se zkoušel zapsat i do fotbalového klubu, ale také ho odmítli kvůli vízu. Dále uvedl, že do Iráku se vrátit nemůže, stále tam není bezpečno, protože otec je bývalým vojákem. Situace se tam prakticky zhoršuje, pravda je jiná než ve zprávách. Ohrožují je stejné milice, které je ohrožovaly dříve. Přímé ohrožení ve městě Sulajmaníja nebylo, ale tehdy se vědělo, že do tohoto města a obecně na sever Iráku se stěhovaly rodiny napojené na Islámský stát, takže odcestovali. Kamarád, se kterým si žalobce píše, říká, že situace je v Sulajmaníja horší než tehdy. Je tam větší nepořádek, více atentátů. Na dotaz, proč odcestoval do České republiky, žalobce odpověděl, že otec zde má kamaráda, který je informoval, že je zde hezky a bezpečno, je tady práce. Také řekl, že zde má kamaráda, který mu pošle pozvánku. Ten muž poslal pozvánku přes fotbalový klub s tím, že tady žalobce bude moci hrát fotbal. Protože žalobce dostal pozvání, vycestoval: „jiný impuls tam nebyl.“ Přijel, aby zde hrál fotbal. Druhým důvodem bylo to, že otcův kamarád uváděl, že je zde hezky, bezpečno, možnost práce. Žalobce si nezkoušel legalizovat žádný druh pobytu: „Končilo mi vízum, takže mu nic dalšího nezbyvalo, než požádat o azyl.“ Po příjezdu do České republiky nehrál fotbal, zkoušel najít způsob, jak vyřešit pobyt v České republice. Šel na policii v H., aby mu prodloužili vízum, tam mu řekli, že mu ho neprodlouží, tak šel podat žádost o azyl. S fotbalovým klubem se domluvili, že až si vyřídí mezinárodní ochranu, tak se ozve. Až by si vyřídil pobyt, dostal by smlouvu a plat.

8. Při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí dne 17. 4. 2019 žalobce doplnil, že když vstoupil na území Turecka, byl v táboře UNHCR a podal žádost o mezinárodní ochranu. Avšak v době, kdy běželo řízení, Turecko opustil. Následně obdržel rozhodnutí, kterým dostal zákaz vstupu do Turecka na 5 let. O mezinárodní ochranu žádal žalobce v Turecku pouze formálně, ví, že ji tam stejně nikdo nezíská.
9. Nyní k samotnému přezkumu. V § 12 zákona o azylu je stanoveno: Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
10. Žalovaný se na v napadeném rozhodnutí podrobně zabýval otázkou, zda v případě žalobce je dán důvod udělení azylu dle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, a dospěl k závěru, že nikoliv. Podle žalovaného žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Krajský soud se s hodnocením žalovaného ztotožňuje, žalobce totiž neuplatňoval žádné konkrétní důvody, které by se týkaly přímo jeho osoby a které by bylo možno považovat za uplatňování politických práv, zejména pak žalobce tento závěr žalovaného ani v žalobě nezpochybnil.
11. Ve vztahu k důvodu udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že původcem žalobcových obav z pronásledování nejsou státní orgány Irácké republiky, ale neznámé osoby, jejichž totožnost nedokáže blíže ani určit, o kterých se domnívá, že patří k některé z teroristických organizací působících v Iráku.

Žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobcův otec po přestěhování celé rodiny do Jordánska i nadále pracoval v irácké armádě a do zaměstnání v Bagdádu, kde měla mít jejich rodina potíže, pravidelně dojížděl, a to i poté, co mělo v roce 2007 dojít k vypálení jejich domu v Bagdádu. Následně se otec žalobce i se svojí rodinou v roce 2007 vrátil do Iráku, s nímž spojuje svoje obavy, a usadil se ve městě Sulajmaníja, což žalovaný považuje za popření prezentovaných obav. V tomto městě pak žalobce neměl žádné konkrétní potíže, pouze se setkal s obecnými problémy (jazyková bariéra, ekonomické problémy). Žalovaný dodal, že žalobce se svou rodinou opustil Irák ještě dříve, než mělo dojít ke zničení jejich domu, a naopak po tomto incidentu se do vlasti se svou rodinou vrátil. Není pak možné hovořit o selhání vnitrostátní ochrany, neboť žalobce ani jeho rodina se po tvrzeném pronásledování otce v roce 2006 ani po údajném vypálení jejich domu v roce 2007 na státní orgány své vlasti vůbec neobrátili.

12. Žalovaný doplnil, že institutem mezinárodní ochrany nelze nahrazovat instituty dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a uzavřel, že žádost žalobce je účelová, neboť jejím pravým motivem evidentně není obava o život z důvodů, o kterých se žalobce snaží žalovaného přesvědčit, nýbrž pouze snaha legalizovat si svůj pracovní pobyt na území České republiky. Pokud by žalobci skutečně hrozilo pronásledování v zemi původu a nebyl veden zejména ekonomickými důvody, vyčkal by dle žalovaného v Turecku, kde požádal o mezinárodní ochranu, na výsledek svého azylového řízení. Skutečnost, že z Turecka vycestoval do České republiky, je jednoznačným potvrzením ekonomických motivů jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Navíc o mezinárodní ochranu požádal pouze dva dny před skončením platnosti svého víza. Žalovaný s odkazem na zprávy obsažené ve správním spise podotkl, že bezpečnostní situaci v zemi původu nelze považovat za důvod udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu.
13. Krajský soud se s hodnocením žalovaného plně ztotožňuje. Otázkou nutnosti vyčerpání dostupných prostředků vnitrostátní ochrany se Nejvyšší správní soud již zabýval v rozsudcích ze dne 22. 12. 2005, č.j. 6 Azs 479/2004-41, nebo ze dne 31. 10. 2008, č.j. 5 Azs 50/2008-62, a uvedl, že nelze konstatovat selhání státních orgánů určité země při poskytování ochrany před hroící újmou, pokud stěžovatel nevyčerpal všechny reálně dostupné prostředky ochrany (srov. též usnesení NSS ze dne 27. 6. 2019, č.j. 1 Azs 416/2018-55). Žalobce ani jeho rodina se neobrátili na vnitrostátní orgány Iráku s žádostí o ochranu před tvrzeným pronásledováním žalobcova otce. Naopak otec žalobce i nadále vykonával své stávající zaměstnání, a to i poté, co mělo dojít k vypálení domu jejich rodiny. I po všech těchto událostech se rodina vrátila do Iráku a bez větších problémů v této zemi žila. Jak plyne z žalobcovy výpovědi učiněné při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tvrzené pronásledování se týkalo pouze jeho otce; žalobce k dotazu žalovaného připustil, že nikdy nebyl fyzicky ohrožen. V této souvislosti krajský soud doplňuje, že dle ustálené judikatury důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany nelze bez dalšího odvozovat od jiné osoby (srov. rozhodnutí NSS ze dne 8. 3. 2006, č.j. 3 Azs 23/2006-40, č.j. 4 Azs 332/2005-80, ze dne 22. 3. 2007, č.j. 2 Azs 126/2006 -89, ze dne 26. 4. 2007, č.j. 7 Azs 12/2007-67, ze dne 21. 5. 2009, č.j. 5 Azs 19/2009-91, ze dne 19. 3. 2010, č.j. 2 Azs 7/2010-100, bod 16, či ze dne 16. 12. 2015, č.j. 3 Azs 108/2015-49). Ustanovení § 12, příp. § 14a zákona o azylu se vždy vztahuje k osobní situaci jednotlivého žadatele. Proto v

tvrzeném a navíc ojedinělém sledování žalobcova otce nelze spatřovat důvod pro udělení azylu žalobci.

14. Účelovost žalobcových tvrzení (a ostatně i jeho samotné žádosti o udělení mezinárodní ochrany) plyne i ze skutečnosti, že žalobce nevyčkal výsledku řízení o jeho žádosti o udělení azylu, které bylo vedeno v Turecku, nebo že o udělení mezinárodní ochrany požádal jen krátce před uplynutím platnosti svého víza. K tomu lze odkázat na judikaturu NSS (viz rozsudky ze dne 20. 10. 2005, č.j. 2 Azs 423/2004-81, a ze dne 9. 2. 2006, č.j. 2 Azs 137/2005-51), z níž plyne, že o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Přestože se tato judikatura týká situací, kdy cizinci podali žádost o udělení mezinárodní ochrany až po několika letech pobytu na území České republiky, její závěry jsou použitelné i v nyní posuzované věci. Žalobce totiž podal žádost o udělení mezinárodní ochrany po třech týdnech pobytu v České republice a pouhé dva dny před koncem platnosti víza, a to poté, co zjistil, že mu vízum nebude prodlouženo. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu nikoliv proto, že by měl odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu; jeho žádost byla motivována toliko snahou legalizovat pobyt na území České republiky a věnovat se fotbalové kariéře. Jak plyne z ustálené judikatury (srov. např. usnesení NSS ze dne 31. 8. 2017, č.j. 4 Azs 139/2017-28), azyl je výjimečný institut konstruovaný primárně za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocituje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Prostřednictvím azylového řízení nelze obcházet řádné formy legalizace pobytu cizinců na území České republiky ani řešit jakékoliv nesnáze, které žadatel o mezinárodní ochranu ve svém domovském státě prožívá.

15. Podle § 14 zákona o azylu platí, že: Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Obecná východiska soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu shrnul Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 3. 2018, č.j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS).“

Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné ‚nehumánní‘ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám

přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

16. Žalovaný na s. 9 napadeného rozhodnutí správně uzavřel, že žalobce je dospělou, právně plně způsobilou a praceschopnou osobou, která se dle vlastních prohlášení cítí zdravotně zcela v pořádku a nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že jeho osobní a rodinná situace je nějakým způsobem výjimečná s ohledem na existenci okolností odůvodňujících udělení humanitárního azylu. Žalovaný podotkl, že azyl z humanitárních důvodů je institutem zcela výjimečným, jímž nelze řešit získání povolení k pobytu v České republice. Odůvodnění závěru žalovaného o nenaplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu zdejší soud považuje za dostatečné, přičemž podle závěru soudu nedošlo k naplnění neurčitěho právního pojmu „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv.
17. Z vyložených důvodů soud dospěl k závěru, že v případě žalobce nebyl naplněn důvod udělení azylu dle zákona o azylu.
18. V § 14a zákona o azylu je stanoveno: (1) Doplnková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. (2) Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
19. Žalovaný na s. 10 svého rozhodnutí uzavřel, že žalobce neuvedl a ani žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě nichž by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma uložení nebo vykonáním trestu smrti. Krajský soud s tímto hodnocením žalovaného souhlasí a doplňuje, že tento závěr žalobce v průběhu správního ani soudního řízení nikterak nezpochybňoval. Žalobci tedy zjevně nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1, 2 písm. a) zákona o azylu.
20. Pokud jde o důvod udělení doplnkové ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu, žalovaný na s. 11 napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobce neměl ve vlasti žádné problémy se státními orgány, úřady, soudy, policií ani armádou, nezmiňoval se o tom, že by vůči němu v minulosti či současnosti bylo vedeno nějaké trestní stíhání, či že by mu mělo po návratu hrozit. Dle názoru žalovaného totiž lze doplnkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádnou skutečnost, ze které by

21. Krajský soud se s hodnocením žalovaného ztotožňuje. Namítal-li žalobce v žalobě, že v minulosti zažil útok na svého otce, kdy otci i celé jeho rodině bylo vyhrožováno smrtí, pročť se rodina musela narychlo odstěhovat z vlasti, soud konstatuje, že takový závěr ze správního spisu neplyne. Žalobce dne 4. 10. 2018 při pohovoru před žalovaným uvedl, že jeho otec byl po cestě z domu do práce pronásledován autem. V tomto autě dle názoru žalobcova otce měli být teroristé. Soud připomíná shora uvedené skutečnosti (pokud došlo skutečně k pronásledování otce ze strany teroristů, otec žalobce ani jeho rodina se nepokusili obrátit na irácké státní orgány a využít vnitrostátní ochrany; žalobcův otec nadále vykonával stejné zaměstnání a po pobytu v Jordánsku se celá rodina vrátila do jiného města v Iráku, kde žili bez vážnějších potíží; žalobce navíc dle svého tvrzení nikdy nebyl přímo fyzicky ohrožen), pro něž uzavřel, že žalobcova tvrzení nejsou relevantní ani ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu. Soud dodává, že se jednalo o jediný incident, který se přihodil žalobcovu otci, nikoliv žalobci samotnému, a tento sám o sobě nemůže založit důvod udělení doplňkové ochrany (srov. shora odkazovanou judikaturu). O vyhrožování smrtí žalobcovu otci a jeho rodině se žalobce v průběhu správního řízení nezmínil a toto blíže nespecifikované tvrzení uplatnil poprvé až v žalobě (aniž by vysvětlil důvody takového postupu), pročť soud toto tvrzení shledal nevěrohodným a námitku považuje za účelovou.
22. Ohledně důvodu udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu soud odkazuje na s. 11 – 13 žalobou napadeného rozhodnutí, v němž žalovaný s podrobným odkazem na zprávy založené ve správním spise uzavřel, že se země původu žalobce nenachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, a tak nelze v žádném případě vyvozovat, že by žalobci hrozilo vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí. K tomu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č.j. 1 Azs 389/2018-38 (body [14] – [15]): „*V této souvislosti soud uzavřel, že ač bezpečnostní situace v Iráku není ideální, v současné době zde neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Vycházel přitom z údajů shromážděných ve spise pocházejících od nezávislých zpravodajských zdrojů (Freedom House, Amnesty International, Human Rights Watch, Česká tisková kancelář či International Crisis Group), které stěžovatel nezpochybnil. Stěžovatel navíc žil v Bagdádu, který nebyl ani není pod nadvládou organizace Islámský stát. Stěžovatel navíc v kasační námitce uváděl toliko obecná tvrzení o špatné bezpečnostní situaci v Iráku, aniž by uvedl, z jakých konkrétních skutkových okolností dovozuje, že by mu jemu samotnému, jakožto obyvateli hlavního města, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Podmínky citovaného*

ustanovení nejsou bez dalšího naplněny existencí ozbrojeného konfliktu na území země původu, ale cizinci musí v důsledku takového konfliktu brozit vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (resp. nerozlišujícího) násilí. Pouze v situacích tzv. totálního konfliktu lze předpokládat, že vážná újma brozí v zásadě každému, kdo přichází z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na daném území jej vystavuje skutečnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ale ozbrojený konflikt takový charakter nemá, cizinec musí prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on (srov. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, č. 1840/2009 Sb. NSS).“ K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud i ve svých usneseních ze dne 6. 6. 2019, č.j. 1 Azs 46/2019-59 /v tomto rozsudku NSS připomněl, že mezinárodní ochrana neslouží k legalizaci pobytu, což je právě zjevná situace žalobce: „Jakkoliv je pochopitelné, že by stěžovatel rád zůstal na území České republiky, kde se snaží integrovat a učí se český jazyk, je nutno připomenout, že institut mezinárodní ochrany neslouží jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky (viz rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94)“, a ze dne 4. 10. 2019, č.j. 4 Azs 299/2019-47, v němž k aktuální situaci v Iráku doplnil, že „(...)nepříznivá ekonomická situace v zemi původu stěžovatele není relevantní skutečností pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.“

23. Žalobce, stejně jako stěžovatel ve shora odkazovaném rozsudku č.j. 1 Azs 389/2018-38, pochází z Bagdádu, který není ani nebyl pod nadvládou organizace Islámský stát, přičemž žalobce netvrdil ani neprokázal, že by již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, neprokázal, že by ozbrojený konflikt probíhal právě v regionu jeho země původu a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, a rovněž neprokázal (ani relevantně netvrdil), že jsou u něj dány jiné faktory zvyšující riziko, že terčem svévolného násilí bude právě on. V případě, že by se v Bagdádu objevily problémy, žalobce se může přestěhovat do jiné části země, neboť jak plyne z ustálené judikatury, lokální problémy jsou řešitelné vnitřním přesídlením. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany (srov. např. usnesení NSS ze dne 8. 6. 2016, č.j. 2 Azs 118/2016-36). Závěr žalovaného o nenaplnění skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu tak soud nepovažuje za formalistický a příliš tvrdý, jak namítal žalobce, nýbrž naopak za závěr zcela přiléhavý a logicky vyplývající z učiněných skutkových zjištění.
24. Krajský soud se s hodnocením situace v Iráku, které provedl žalovaný a které odpovídá zhodnocení situace v Iráku v aktuálních rozhodnutích Nejvyššího správního soudu, ztotožňuje, neboť v nyní posuzované věci žalovaný s odkazem na dostatečné množství zpráv pocházejících od nezávislých zpravodajských zdrojů (např. Freedom House, Amnesty International, Mezinárodní organizace pro migraci, Česká tisková kancelář; namátkou lze odkázat na zprávu České tiskové kanceláře ze dne 18. 12. 2018, podle níž se ministři zahraničí Německa a Iráku shodli, že rok po pádu teroristické organizace Islámský stát se bezpečnostní situace zlepšila natolik, aby se mohli do země začít vracet její občané,

přičemž irácký ministr zahraničí označil bezpečnostní situaci v zemi za „excelentní“), správně uzavřel, že žalobci nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu.

25. Vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky, protože není naplněn důvod udělení doplňkové ochrany žalobci dle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu. Žalobce je svobodný a bezdětný, nemá zde svoji rodinu. Neudělení mezinárodní ochrany žalobci tak nepředstavuje ani nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Opačný závěr ostatně ani žalobce netvrdil.
26. V případě žalobce tak není naplněn žádný z důvodů udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu.
27. Žalovaný řádně a úplně zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a na jejich základě přijal odpovídající právní závěry, jež řádně odůvodnil.
28. Ze všech shora uvedených důvodů neshledal soud žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
29. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 24. října 2019

JUDr. Petra Venclová, Ph.D. v.r.
samosoudkyně